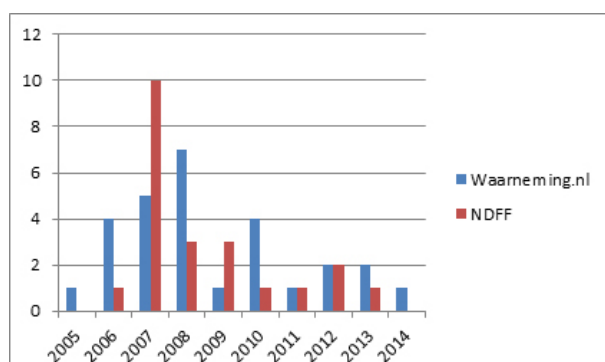

Wallabies – zoogdierexoten from down under

Hans Hollander, Zoogdierverseniging

Onder de Nederlandse zoogdierexoten treffen we ook soorten aan van een orde die niet inheems is in ons land: de buideldieren (Marsupialia) uit Australië. De dieren worden gehouden door particulieren, in dierenparkjes, kinderboerderijen en dierentuinen. Het gaat voornamelijk om Bennettwallabies en in totaal gaat het om zo'n 500 dieren. Bij tijd en wijle ontsnappen er individuen. De kangoeroes blijken zich in Nederland ook te kunnen voortplanten.

Wallaby is de naam die wordt gegeven aan verschillende soorten kleine tot middelgrote kangoeroes. Er is geen vaste grens die stelt wanneer een kangoeroe een wallaby is, en wanneer niet. Het woord wallaby komt uit de taal van de Eora, een Aboriginal-stam. Over het algemeen wordt de naam gebruikt voor moeraswallaby, Bennettwallaby, Tamarwallaby en zandwallaby.

Figuur 1. Aantal meldingen van wallaby spec. via waarneming.nl en in de NDFF-databank (t/m 31-3-14). De meldingen zijn niet 'ontdubbeld'.

Meldingen

In 1965 werden op het landgoed Zandhegge bij Beekbergen (Apeldoorn) drie paartjes van de zandwallaby losgelaten. Twee vrouwtjes wierpen in mei 1966 een jong. De dieren waren geïmporteerd uit Engeland. In de Verspreidingsatlas van de Nederlandse zoogdieren uit 1971, vermelden Wijn-gaarden e.a. dat zij niet weten of de soort begin zeventiger jaren nog 'in de vrije wildbaan voorkomt'. Deze soort is, voor zover bekend, nadien niet meer waargenomen.

Wallabie als verkeersslachtoffer. (Foto: Aaldrik Pot)

Sinds 2005 worden wel weer wallabies spec. in het wild gemeld. Het gaat hierbij steeds om ontsnapte dieren. De meldingen komen van verschillende plekken in Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht en Gelderland. Daarnaast is er een opvallend cluster in zuidoost-Friesland met enkele waarnemingen in Overijssel en Groningen (zie figuur 2). Via waarneming.nl zijn sinds 2005 28 wallabies spec. doorgegeven.

In de NDFF-databank zijn 22 meldingen opgenomen (zie figuur 1). De meldingen zijn nog niet ontdebeld. In de eerste 6 maanden van 2012 haalden zeven wallabies het nieuws met hun vluchtpoging. In België zijn er vanaf 2009 6 meldingen van wallabies spec. Er worden wel eens gevaarlijke situaties gemeld door ontsnapte kangoeroes. Op 14 juni 2012 was er sprake van een ontsnapte wallaby die zijn ontsnapping op de A27 met de dood moest bekopen. Alleen in 2007 en 2011 zijn specifiek Bennetwallabies gemeld.

Kleine populatie

In de buurt van Makkinga - Oosterwolde, in Friesland worden wallabies vaker waargenomen. Het zou inmiddels zelfs gaan om een kleine populatie. De eerste melding van een verkeersslachtoffer komt uit december 2005. Later bleek dat het gaat om een groepje dat is ontsnapt bij een familie uit Makkinga.

In 2008 werden 5 volwassen dieren waargenomen, in april 2010 met een jong. Het zou toen dus gaan om in totaal 6 dieren. Het exacte huidige aantal weten we niet, de laatste jaren wordt steeds slechts één individu gemeld. De kleine kangoeroes kunnen zich in principe goed redden in Nederland. Ze komen uit de gematigde streken van Australië, waardoor het klimaat in Nederland niet te koud voor hen is. Hobbydierhouders noemen ze niet voor niets 'winterhard'. De gemeente Ooststellingwerf en Staatsbosbeheer gaven destijds aan dat de dieren niet teruggevangen zullen worden, omdat ze geen schade veroorzaken.

Gehouden dieren

In Australië is het houden van Wallabies als gezelschapdier verboden, met uitzondering van twee staten waar dat wel mogelijk is op basis van een vergunning. In Nederland mag dat dus wel en nog steeds zonder vergunning. Wallabies hebben vooral ruimte nodig; minimaal 200 m² per dier met voldoende schuilgelegenheid en een hek van tenminste 2 m hoog. Op volle snelheid halen ze 30 km/uur, en maken sprongen van zo'n 5 m ver. Steeds vaker wordt voor kangoeroes gekozen in plaats van geiten of schapen, die minder gewild zijn door omvangrijke verplichte documentatie en ziektes als Q-koorts.

Positieflijst

Op de op 1 juli 2014 verwachte positieflijst voor gehouden zoogdieren, staan 5 soorten wallabies opgenomen: zandwallabie, Tamarwallabie, moeraswallabie, Bennettwallabie en ook de nog niet eerder genoemde Parmawallabie. De dieren mogen dan gehouden worden onder speciale randvoorwaarden.

Ros River virus

Alle genoemde soorten wallabies kunnen het Ros River virus overdragen, dat bij 10% van de besmette mensen een chronisch vermoeidheidssyndroom kan veroorzaken. In West-Europa zijn hier nog uitsluitend gevallend van bekend gerelateerd aan terugkerende toeristen uit Australië.

Figuur 2. De verspreiding van Wallabies en de periode 2009-2014 (Bron: Waarneming.nl en NDFP)

Bennet's wallaby. (Foto: Dick Klees/Studio Wolverine)

Buieldieren
● Wallaby sp. indet.

